



EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

ESTONIAN INSTITUTE  
OF ECONOMIC RESEARCH

---

Rävala 6 19080 Tallinn Estonia tel 668 1242 fax 668 1240 e-mail eki@ki.ee

## **Turistide alkoholi ostumahu uuring**

kokkuvõte

Tallinn  
Mai 2009

Tellija: EV Põllumajandusministeerium

Vastutavad täitjad: Liina Ernits, Vilja Vähi

Projektigrupi koosseis: Pille Liivaauk

Eesti Konjunkturiinstituut

Rävala 6 19080 Tallinn

tel 668 1242

e-mail: eki@ki.ee

<http://www.ki.ee>

Copyright © Eesti Konjunkturiinstituut

## Sisukord

Sissejuhatus .....	5
Eesti väliskülastajate arv ja struktuur.....	7
Turistide poolt kaasa ostetud alkohol.....	8
Turistide alkoholi brändieelistused Eestis.....	15
Alkoholsete jookide tarbimisuuringutest Rootsis ja Soomes.....	18
Kokkuvõte .....	25

## Sissejuhatus

Töö on teostatud EV Põllumajandusministeeriumi tellimusel.

Töö **eesmärgiks** on anda hinnang turistide poolt ostetud alkoholsete jookide mahule ja iseloomustada selle trendi põhilistes Eesti turismipiirkondades. Turistide all mõeldakse antud töös välituriste. Kooskõlastatult tellijaga olid töö ülesanneteks:

- leida kui suure osa moodustavad turistide kaasaostud alkoholi müügikäibest ja tarbimisest;
- kuidas on turistide alkoholsete jookide ostud ajas muutunud;
- millised on turistide poolt enamostetud alkoholsete jookide brändid.

Töös on kasutatud EKI poolt läbi viidud alkoholikaupluste vaatlusi ja juhatajate küsitluse tulemusi, Statistikaameti majutuste statistikat, tollistatistikat, aktsiisimaksude laekumise statistikat, EAS Turismiarengukeskuse infomaterjale, Rootsi SoRAD-i ning Soome Statistikaameti, THL-i, Valvira ja TNS Gallup OY tehtud põhjalikke alkoholsete jookide tarbimis- ja turistide alkoholi sisseveo uuringuid. EKI viis kaupluste küsitluse läbi 2008. aasta oktoobris 14-s Tallinna kesk- ja vanalinna ning sadamapiirkonna alkoholi- ja toidukaupluses intervjuude vormis.

Töö maht on 26 lehekülge.

## Kokkuvõte

Käesolev uuring on seitsmes EKI-s sel teemal ühtse metoodika alusel tehtud analüüs. Selgitamaks täpsemalt välja kui suure osakaalu moodustavad turistid alkoholi siseturumüügis Eestis ning kui suur on eestimaalaste alkoholitarbimine, tuleks lisaks käesolevale tööle veel läbi viia uuringuid turistide kulutuste kohta, teha ülevaade Eesti toitlustusasutuste alkoholi hindadest, uurida Eesti elanike alkoholi tarbimist teistes riikides ja kaasaostmist välismaalt.

SA andmetel külastas Eestit 2008. aastal 4,1 miljonit **väliskülastajat**, neist 56% olid pärit Soomest. Väliskülastajate arv oli aastatagusest 16% suurem. Samal aastal majutati Eestis 1,43 mln turisti ning see arv suurenes aastaga 3,9%. Eestit külastanud majutatud turistide arv vähenes paljudest riikidest, sealhulgas Norrast (-16%), Suurbritanniast (-16%), USA-st (14%) ja Rootsist (-4%). Kuid külastatavus kasvas Venemaalt (46%) ja Saksamaalt (6%).

Turismipiirkonnas asuvatest alkoholikauplustest hindas 35% **turistide oste** 2008. aastal võrdseks eelmise aastaga ja 65% kauplustest vähenenuks ning ostude suurenemist ei märkinud ükski kauplus. Turistide alkoholiostude vähenemist näitasid Tallinna vana- ja kesklinna kauplused, sadamapiirkonna kauplused märkisid enamuses ostude püsimist varasema aasta tasemel.

Suurema osa väliskülastajate poolt Eestist kaasa ostetud alkohoolsetest jookidest ostsid soomlased. Kaupluste hinnangul väliskülastajate keskmised kangete ja lahjade alkohoolsetel jookide ostukogused kauplustest vähenesid, õlle ja likööri kogused jäid varasema aasta tasemele ning veini kaasaostu keskmine kogus suurenes. Kuigi 2008. aastal külastas Eestit aastatagusest enam välisturiste, jäi turisti kohta väiksemate ostude tõttu turistide poolt kauplustest kaasaostetud alkohoolsete jookide kogumaht 4,4% väiksemaks aastatagusest. Seevastu laevadelt ostsid turistid 2008. aastal koju kaasa koguseliselt 14,1% rohkem alkoholi kui eelmisel aastal. Kokku ostsid väliskülastajad Eestist 2008. aastal kaasa 3,28 mln liitrit alkohoolseid jooke 100%-lises alkoholis arvestatuna, sh kauplustest 1,74 mln liitrit ja laevadelt 1,54 mln liitrit. Seda oli kokku 3,5% rohkem kui eelmisel aastal. Lisaks **jõid** turistid EKI hinnangute järgi 2008. aastal Eestis olles kohapeal kokku 0,81 mln liitrit alkohoolseid jooke 100%-lises alkoholis väljendatult. Seega kokku tuleks eestimaalaste alkoholitarbimise arvu-tamisel 2008. aasta siseturumüügist maha arvestada turistide osana 4,09 mln liitrit ehk 3,05 liitrit elaniku kohta.

Eestit külastanud välisriikide kodanike **kulutused alkoholile Eesti kauplustes** 2008. aastal vähenesid hinnanguliselt ligi 10% ning olid keskmiselt 240 krooni ühe turisti kohta (2007.a 264 kr). Seega ulatus väliskülastajate poolt kauplustest ostetud alkohoolsete jookide jaekäive 2008. aastal hinnanguliselt 930-940 mln kroonini. Sellest järeldub, et kogu alkohoolsete jookide 2008. aasta jaekäibest kauplustes moodustasid välisturistide kaasaostud ligikaudu 18% (2007.a 19%).

Uuringust selgus, et turistide **lemmikviinadeks** olid endiselt AS Liviko Viru Valge ja AS Altia Eesti Saaremaa viin, kuid 2008. aastal suurenes oluliselt AS Liviko Laua Viina populaarsus väliskülastajate seas. Konjakitest-brändidest ostsid turistid Eestist kõige enam Larsenit, Remy Martini, Meukowit ja Maxime Trijoet. Likööridest olid turistide lemmikud endiselt AS Liviko Vana Tallinn ja Metsmaasikaliköör. Endiselt osteti sageli ka Jägermeisterit

ja erinevaid eesti ja imporditud koore- ja kohvilikööre. Turistide poolt ostetud õlle sortiment oli üsna väike - peamiselt osteti kaasa Saku Originaali, soomlased eelistasid ka Koffi ja tšehhi õlut. *Long drink*'idest osteti enam Sinebrychoffi ja Hartwalli, siidritest Upciderit ja Golden Cappi.

Lisaks EKI poolt kasutatud metoodikale võrreldi käesolevas töös turistide alkoholi kaasaostumahtude andmeid ka Soome ja Rootsi spetsialistide poolt koostatud erinevate uuringute tulemustega. Eestis alkoholisektoris toimuva paremaks ülevaateks tuleks Põhja-maade uurimisasutuste töö eeskujuks võtta ning koguda andmeid enamate valdkondade kohta, kui Eestis praegu seda on tehtud.